

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 22 prill 2016
Nr. ref.:RK924/16

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

Rastin nr. KI163/15

Parashtrues

Božidarka Banović

**Kërkesë për vlerësim të kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës së
Apelit, Ac. nr. 3575/13, të 19 tetorit 2015**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Robert Carolan, gjyqtar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare, dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Parashtruesja e kërkesës është znj. Božidarka Banović nga Prishtina (në tekstin e mëtejshëm: parashtruesja e kërkesës), e përfaqësuar nga z. Naser Peci, avokat në Prishtinë.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesja e kërkesës konteston Aktvendimin e Gjykatës së Apelit, Ac. nr. 3575/13, të 19 tetorit 2015.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes së kërkesës është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës së Apelit, të 19 tetorit 2015, me të cilin pretendohet të jenë shkelur të drejtat dhe liritë e garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe me nenin 46 [Mbrojtja e Pronës] të Kushtetutës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).

Baza juridike

4. Neni 113.7 i Kushtetutës, neni 47 i Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, Nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe rregulli 56 i Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 31 dhjetor 2015, parashtruesja e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 21 janar 2016, Kryetarja e Gjykatës, me Vendimin nr. GJR. KI163/15, caktoi gjyqtarin Bekim Sejdiu gjyqtar raportues. Të njëjtën ditë, Kryetarja e Gjykatës, me Vendimin nr. KSH. KI163/15, caktoi Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Arta Rama-Hajrizi.
7. Më 8 shkurt 2016, Gjykata e njoftoi parashtruesen dhe Gjykatën e Apelit për regjistrimin e kërkesës.
8. Më 9 mars 2016, pas shqyrtimit të raportit të gjyqtarit raportues, Kolegji shqyrtues i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

9. Parashtruesja e kërkesës dhe M. A. janë bashkëpronarë të pasurisë në përbërje prej ngastrës kadastrale nr. 4368/2, në sipërfaqe prej 04.74 ha, objektit të përbashkët të banimit i cili është ndërtuar në ngastrën kadastrale të lartpërmendur, me etazhitet P + 2 + NK, si dhe garazhit.
10. Më 27 qershor 2011, parashtruesja e kërkesës paraqiti në Gjykatën Themelore në Prishtinë propozimin e saj, me të cilin ka kërkuar që të bëhet ndarja dhe shfrytëzimi i pasurisë së përbashkët me bashkëpronarin M. A.
11. Më 4 shtator 2013, Gjykata Themelore nxori Aktvendimin [N. nr. 185/2011], me të cilin përcaktoi që pasuria e përbashkët e bashkëpronarëve të ndahet si në

vijim: “Parashtruesja do të këtë në shfrytëzim katin përdhes dhe katin e I-rë, të shtëpisë dhe do të shfrytëzojë ngastër kadastrale nr. 4368/2 pjesën nga rruga kryesore. Bashkëpronari i dytë M. A., do të këtë në shfrytëzim katin II-të dhe nënkulmin e shtëpisë dhe do të shfrytëzoj ngastrën kadastrale nr. 4368/2 pjesën nga ana perëndimore, dhe garazhës nga pjesa perëndimore e ngastrës”.

12. Në përfundimin e Aktvendimit të Gjykatës Themelore theksohet: “Gjykata duke pas për bazë deklarin e të autorizuarit të propozueses dhe të autorizuarit të kundër propozuesit, skicat dhe mendimet e ekspertit të ndërtimitarisë dhe të gjeodezisë, dhe duke pas kujdes për interesat e veçanta dhe të përbashkëta të palëve vendosi si në dispozitiv të këtij aktvendimi ...”.
13. Të dy bashkëpronarët e pasurisë paraqitën ankesë në Gjykatën e Apelit kundër Aktvendimit të Gjykatës Themelore përmes përfaqësuesve të tyre, duke pretenduar vërtetim të gabuar të gjendjes faktike dhe shkelje thelbësore të procedurës jokontestimore.
14. Më 19 tetor 2015, Gjykata e Apelit nxori Aktvendimin [Ac. nr. 3575/2013], me të cilin i refuzoi si të pabazuara ankesat e të autorizuarit të propozueses dhe të autorizuarit të kundër propozuesit dhe e vërtetoi Aktvendimin e Gjykatës Themelore në Prishtinë [N. nr. 185/2011] të 4 shtatorit 2013.
15. Në arsyetimin e Aktvendimit të Gjykatës së Apelit theksohet: “Gjykata e Apelit, vlerësoi pretendimet ankimore të të autorizuarit të propozueses dhe të autorizuarit të kundër propozuesit, dhe gjeti se janë të pabazuara për faktin se gjykata e shkallës së parë në qoftë se personat e interesuar nuk merren vesh, merr provat e nevojshme dhe në bazë të rezultatit të gjithë procedurës e nxjerrë aktvendimin me të cilin rregullon mënyrën e administrimit dhe shfrytëzimit të sendit të përbashkët, duke pasur kujdes për interesat e tyre të veçanta dhe të përbashkëta e në kuptim të nenit 191. 1 të Ligjit të procedurës jo kontestimore” (në tekstin e mëtejme: LPJ).

Ligji përkatës

Ligji Nr. 03/L-007 për procedurën jokontestimore

Neni 193

“193.1 Në qoftë se personat e interesuar nuk merren vesh, gjykata i merr provat e nevojshme dhe në bazë të rezultatit të të gjithë procedurës e nxjerrë aktvendimin me të cilin do të rregullojë mënyrën e administrimit dhe shfrytëzimit të sendit të përbashkët sipas dispozitave përkatëse të së drejtës materiale, duke pasur kujdes për interesat e tyre të veçanta dhe të përbashkëta.

193.2 Në qoftë se me anë të propozimit kërkohet rregullimi i shfrytëzimit të banesës së përbashkët ose të lokaleve afariste, gjykata posaçërisht do të rregullojë se cilat hapësira personat e interesuar do t'i shfrytëzojnë veçanërisht e cilat bashkërisht, dhe si do të paguhen shpenzimet e shfrytëzimit të hapësirave”.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

16. Parashtruesja në kërkesë theksoi: *“Propozuesi konsideron se është shkelur e drejta në Gjykim të Drejt dhe të Paanshëm (neni 31) dhe e Drejta e Pronës (neni 46), ngase Gjykata nuk ka siguruar mbrojtje të barabartë të të drejtës pronësore të propozueses, ngase nuk i ka vlerësuar të gjitha rrethanat dhe faktet sipas nenit 193 të LPJK”.*
17. Parashtruesja i drejtohet Gjykatës me kërkesë: *“Të anulohet Aktvendimi Ac. nr. 3575/12 i 19.10. 2015”.*

Pranueshmëria e kërkesës

18. Për të qenë në gjendje të gjykojë ankesën e parashtrueses, Gjykata së pari duhet të shqyrtojë nëse ajo i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.
19. Në këtë drejtim, neni 113, paragrafi 7 i Kushtetutës, parashikon:
“Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.
20. Gjithashtu, neni 48 i Ligjit përcakton:
„Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.
21. Në këtë rast, Gjykata i referohet rregullit 36 (1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores së punës, i cili përcakton:
*“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:
[...]
(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.*
*(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:
[...]
(b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese”.*
22. Gjykata duke analizuar pretendimet e parashtrueses për sa i përket shkeljes së të drejtave dhe lirive të garantuara me Kushtetutë dhe me Konventën Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: KEDNJ), vërejti se parashtruesja ankesën e saj kushtetuese e ndërtoi mbi pretendimet *“se ka ardhur deri te shkelja e të drejtave të garantuara me Kushtetutë, sepse gjykatat e rregullta kanë marrë aktvendime në kundërshtim me dispozitën e*

nenit 193 të LPJ, pasi nuk i kanë vlerësuar të gjitha rrethanat, faktet dhe provat”.

23. Në rastin konkret, Gjykata vëren se me të njëjtat pretendime ankimore të parashtrueses është marrë edhe Gjykata e Apelit në aktvendimin e kontestuar, me ç'rast dha përgjigje konkrete dhe të qartë: *“Me përfundimin e gjykatës së shkallës së parë edhe kjo gjykatë në tërësi e pranon, kjo për faktin se propozuesja dhe kundër propozuesi janë bashkëpronar të ngastrës lëndore dhe se eksperti i ndërtimitarisë ka dhënë ekspertizën e tij lidhur me funksionalizimin sa më të mirë të shtëpisë ... “[...] andaj duke marr për bazë edhe ekspertizën e ekspertit të gjeodezisë lidhur me gjendjen faktike në teren dhe duke marrë për bazë interesat e veçanta dhe të përbashkëta të palëve edhe kjo gjykatë konsideron se drejt është vendosur...”*.
24. Sa i përket pretendimeve të parashtrueses së kërkesës që gjykatat e rregullta nuk i kanë vlerësuar të gjitha provat, Gjykata rikujton se vlerësimi i provave është autorizim i përcaktuar me ligj të cilin e kanë ato, me detyrim që këtë vlerësim ta arsyetojnë në mënyrë të rregullt dhe të qartë. Gjykata Kushtetuese vlerëson se aktvendimi i kontestuar i Gjykatës së Apelit përmban të gjitha arsyet e nevojshme mbi të cilin është bazuar në pajtim me nenin 31 të Kushtetutës dhe nenin 6 të KEDNJ-së.
25. Për më tepër, Gjykata vëren se Gjykata e Apelit ka dhënë shpjegim konkret për aplikimin e dispozitës përkatëse ligjore të nenit 193 LPJ, me aplikimin e së cilës, sipas pretendimeve të parashtrueses, ka pasur shkelje.

“... Në qoftë se personat e interesuar nuk merren vesh, gjykata i merr provat e nevojshme dhe në bazë të rezultatit të të gjithë procedurës e nxjerrë aktvendimin me të cilin do të rregullojë mënyrën e administrimit dhe shfrytëzimit të sendit të përbashkët sipas dispozitave përkatëse të së drejtës materiale, duke pasur kujdes për interesat e tyre të veçanta dhe të përbashkëta...”.

26. Sa i përket pretendimeve të parashtrueses së kërkesës për shkelje të nenit 31 të Kushtetutës lidhur me nenin 6 të KEDNJ-së, Gjykata rikujton se drejtësia e procedurës vlerësohet në bazë të procedurës në tërësi (Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut, *Barbera dhe Messegue dhe Jabardo kundër Spanjës*, Aktgjykimi i 6 dhjetorit 1988, ankesat nr. 10588/83, 10589/83, 10590/83, paragrafi 68). E meta në një fazë të procedurës, duke përfshirë dyshimin për vlerësim të gabuar të provave dhe zbatimit të drejtës materiale, pala mund të kundërshtojë në pjesën e dytë, në fazën e ardhshme të procedurës, gjë që parashtruesja e bëri kur e kontestoi Aktvendimin e Gjykatës Themelore në Gjykatën e Apelit.
27. Duke vlerësuar arsyet e ankesës kushtetuese në lidhje me shkeljen e të drejtave sipas nenit 46 të Kushtetutës, përkatësisht nenit 1, të Protokollit 1, të KEDNJ-së, Gjykata i konsideron të pabazuara. Fakti i thjeshtë se ndarja e pronësisë së përbashkët nuk është bërë në përputhje me pritjet e parashtrueses të cilat i ka përmendur në propozimin e paraqitur në Gjykatën Themelore dhe që ajo i konsideron legjitime, vetvetiu nuk përbën bazë të vlefshme e cila do të justifikon pretendimet për shkelje.

28. Sipas praktikës së Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut, në bazë të nenit 1 të Protokollit 1, mbrohet vetëm pasuria ekzistuese, por jo edhe e drejta për fitimin e pronës në të ardhmen. Pritja legjitime në çdo “pronë”, “asete” ose “kompensim”, sipas kësaj pikëpamjeje duhet të jetë e bazuar në dispozitë ligjore apo akt ligjor, e cila ka bazë të vlefshme ligjore dhe ka ndikim në të drejtat pronësore (*Peter Gratzinger dhe Eva Gratzingerova kundër Republikës Çeke*, Vendimi i Gjykatës Evropiane të 10 korrikut 2002, nr. 39794/98, paragrafi 69).
29. Gjykata thekson se pakënaqësia e parashtrueses me rezultatin e rastit nuk mund të ngrejë një pretendim të argumentueshëm për shkeljen e nenit 49 të Kushtetutës (Shih rastin *Mezotur-Tiszazugi Tarsulat kundër Hungarisë*, nr. 5503/02, GJEDNJ, Aktgjykim i 26 korrikut 2005).
30. Gjykata konsideron se parashtruesja e kërkesës nuk i ka mbështetur pretendimet e saj, si dhe nuk ka paraqitur ndonjë dëshmi *prima facie* që do të tregonte shkeljen e të drejtave të garantuara me Kushtetutë dhe me KEDNJ-në (Shih rastin nr. KI19/14 dhe KI21/14, parashtrues të kërkesës: *Tafil Qorri dhe Mehdi Sylja*, Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës, CA. nr. 2129/2013 të 5 dhjetorit 2013 dhe Aktvendimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës, CA nr. 1947/2013, të 5 dhjetorit 2013).
31. Gjykata, më tej, rithekson që nuk është detyrë e saj, sipas Kushtetutës, të veprojë si gjykatë e shkallës së katërt në lidhje me vendimet që merren nga gjykatat e rregullta. Është roli i gjykatave të rregullta që të interpretojnë dhe të zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale (Shih Rastin *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, Nr. 30544/96, GJEDNJ, Aktgjykimi i 21 janarit 1999, shih gjithashtu Rastin nr. KI70/11, parashtrues të kërkesës: *Faik Hima, Magbule Hima dhe Besart Hima*, Aktvendim për papranueshmëri, i 16 dhjetorit 2011).
32. Si përmbledhje, Gjykata konstaton se kërkesa e parashtrueses nuk i plotëson kushtet e pranueshmërisë, sepse parashtruesja nuk ka dëshmuar se vendimi i kontestuar i shkel të drejtat e saj të garantuara me Kushtetutë dhe me KEDNJ-në.
33. Prandaj, kërkesa është qartazi e pabazuar dhe duhet të deklarohet e papranueshme, në pajtim me rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 9 mars 2016, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T' UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20. 4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues
Bekim Sejdiu

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi